

PWYLLGOR CRAFFU ADOLYGU POLISI A CHRAFFU PERFFORMIAD

DYDD MERCHER, 23 CHWEFROR 2022

Yn Cynghorydd Walker(Cadeirydd)

bressenol:

Cynghorwyr Ahmed, Berman, Bowen-Thomson, Cowan,
Henshaw, Lister, Mackie a/ac Williams

63 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Roedd y Cadeirydd wedi derbyn neges oddi wrth y Cynghorydd Joel Williams y bydd yn ymuno â'r cyfarfod tua 11am oherwydd ymrwymïadau gwaith.

64 : DATGAN BUDDIANNAU

Dim.

65 : CYNLLUN CORFFORAETHOL 2022-25 - I DDILYN

Dyweddod y Cadeirydd fod hwn yn gyfle i'r Pwyllgor graffu cyn penderfynu ar Gynllun Corfforaethol drafft terfynol 2022-25. Ymgysylltodd yr Arweinydd a'r uwch dîm rheoli yn anffurfiol â Phanel Perfformiad y Pwyllgor a chadeiryddion yr holl bwylgorau craffu'r wythnos diwethaf, gan ganolbwyntio ar y broses o bennu targedau ar gyfer y Cynllun Corfforaethol. Yn dilyn y drafodaeth, cafodd sylwadau, sylwadau a phryderon craffu eu trosglwyddo i'r Arweinydd ac ymateb a gafwyd yn fuan wedyn, cyn cyhoeddi'r drafft terfynol hwn o'r cynllun. Mae'r materion a godwyd ac ymateb y Cabinet wedi'u cynnwys yn y papurau yn atodiadau 2 a 3.

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Huw Thomas, Arweinydd y Cyngor; Y Cynghorydd Chris Weaver, Aelod Cabinet Cyllid, Moderneiddio a Pherfformiad; Paul Orders, Prif Weithredwr; Sarah McGill, Cyfarwyddwr Corfforaethol Pobl a Chymunedau; Chris Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Adnoddau; Gareth Newell, Pennaeth Polisi a Phartneriaethau; a Dylan Owen, Pennaeth Swyddfa'r Cabinet.

Gwahoddod y Cadeirydd yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr i wneud datganiadau, ac ar ôl hynny rhoddodd Swyddogion gyflwyniad goruchwyllo o'r Cynllun ac unrhyw newidiadau a wnaed o ganlyniad i ymgysylltu â chraffu hyd yn hyn. Yna gwahoddwyd yr Aelodau i ofyn cwestiynau neu wneud sylwadau ac arsylwadau.

Nododd yr Aelodau fod y Cynllun Corfforaethol yn un hir ei ddarllen ac yn bennaf ar gyfer rhanddeiliaid mewnol. Nododd yr Aelodau hefyd fod y Strategaeth Ymgysylltu â Dinasyddion i fod i gael ei chyhoeddi ym mis Hydref 2022, ac felly gofynnodd sut y mae'r Cynllun Corfforaethol ar gael i randdeiliaid allanol, pa mor aml y caiff ei lawrlwytho a sut mae hyn yn cymharu ag Awdurdodau eraill, a gofynnodd a oedd cyfle i Aelodau'r Cyhoedd gael mynediad at y Cynllun Corfforaethol a'i ddarllen yn hawdd. Dywedodd yr Arweinydd fod hyd a chymhlethdod y ddogfen yn adlewyrchu graddfa uchelgais un o'r cyflogwyr mwyaf yng Nghymru; Mae cynlluniau manwl sy'n eistedd islaw'r cynllun sy'n hygyrch. Mae'n debyg na fyddai'r dinesydd cyffredin yn darllen yr holl gynllun a dim ond yn chwilio am eitemau o ddiddordeb; mae nifer o ffyrdd y mae'r Cyngor yn cyfathrebu gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol er eu bod mewn darnau bach ac fel arfer ar faes polisi unigol. Nid oedd gwybodaeth ar gael ar

y nifer o weithiau a gafodd eu llwytho i lawr a sut mae hyn yn cymharu ag ALLau eraill, ond gellid cael gwybodaeth os oedd angen. Nodwyd y byddai adolygiad yn yr hydref ar y ffordd orau o ymgysylltu â dinasyddion a byddai hyn yn cael ei wneud gan y Weinyddiaeth newydd. Cytunodd y swyddogion y gellid darparu crynodeb gweithredol.

Trafododd yr Aelodau'r ymgynghoriad ac roeddent o'r farn bod angen gwell cyrhaeddiad gan fod dinasyddion yn teimlo nad ymgynghorir â hwy a bod newidiadau'n cael eu gweithredu heb iddynt fod yn ymwybodol, felly mae'r ymgynghoriad sy'n digwydd yn cael ei golli. Gofynnodd yr Aelodau sut y byddai hyn yn cael sylw yn y strategaeth ymgysylltu â dinasyddion. Dywedodd yr Arweinydd y byddai'r adolygiad a'r strategaeth yn edrych ar hyn yn fanwl ac roedd yn bwysig peidio ag achub y blaen ar y gwaith hwnnw. Ychwanegodd ei bod weithiau'n hawdd cyhuddo'r Cyngor o beidio â digon o ymgynghori pan fydd yn ymwneud â rhywbeth y gallai pobl anghytuno ag ef. Roedd yn derbyn bod pobl weithiau'n colli hysbysiadau ar bolion lamp, ond mae cyfryngau cymdeithasol yn mynd i'r afael â rhai pryderon, mae cynllunio hefyd yn anfon llythyrau corfforol fel bod dull aml-sianel yn cael ei ddefnyddio. Ychwanegodd swyddogion y bydd y strategaeth hefyd yn ceisio mynd i'r afael â grwpiau anodd eu cyrraedd a'r rhai nad ydynt wedi'u cysylltu'n ddigidol; bydd rhywfaint o ymgysylltu wyneb yn wyneb wedi'i dargedu; bydd y dulliau hyn yn cael eu trafod gyda'r Aelodau yn yr haf.

Nododd yr Aelodau fod ffocws wedi bod mewn Cynlluniau Corfforaethol blaenorol ar anghydraddoldebau yn Arc Ddeheuol y Ddinas, ac eto nid yw'n ymddangos bod hyn yn amlwg iawn yn y Cynllun Corfforaethol eleni. Sicrhaodd yr Arweinydd yr Aelodau fod hyn yn parhau i fod yn ffocws, yn enwedig gyda'r newidiadau parhaus i'r systemau budd-daliadau, codiadau cyfraniadau Yswiriant Gwladol, cynyddu biliau ynni ac ati a fydd yn effeithio'n anghymesur ar bobl sy'n byw yn yr Arc Ddeheuol. Prin yw'r dulliau sydd gan y Cyngor i fynd i'r afael â'r effeithiau hyn ond mae buddsoddiad mewn ysgolion, ac mae gwasanaethau fel Cyngor i Mewn i Waith a Chyngor Ariannol wedi'u cryfhau; mae anghydraddoldebau iechyd yn cael sylw gyda chysylltiadau agos rhwng y Cyngor a'r Bwrdd Iechyd; Cynlluniau adeiladu Tai'r Cyngor yn cael eu hehangu ac ati, roedd llawer o waith yn mynd rhagddo yn y maes hwn, ond roedd cyflwyniad y Cynllun Corfforaethol eleni yn canolbwyntio ar adfer ac adnewyddu yn dilyn Covid.

Roedd yr Aelodau o'r farn bod angen i'r Weinyddiaeth newydd edrych ar gyfathrebu, yn enwedig cyfathrebu y tu allan i oriau swyddfa, megis ymatebion ar gyfryngau cymdeithasol. Dywedodd y Prif Weithredwr fod amseroedd ymateb mewn argyfwng a chyfathrebu/delio â'r rhain wedi bod yn dda, yn adweithiol iawn eu natur yn ystod y pandemig.

Cyfeiriodd yr Aelodau at Ofal Cymdeithasol a rhyddhau cleifion o'r ysbyty yn bennaf, gan nodi bod rhai pobl yn cael eu rhyddhau i Gartrefi Gofal gan nad yw'r Cyngor yn gallu darparu gofal ar eu cyfer yn eu cartrefi. Roedd yr Aelodau am wybod beth oedd yn cael ei wneud i fynd i'r afael â hyn. Esboniodd yr Arweinydd fod hyn yn adlewyrchu'r cynnydd yn y gyllideb yn y Gwasanaethau Cymdeithasol i Oedolion a Phlant. Cydnabyddir y pwysau na welwyd mo'i debyg o'r blaen. Mae monitro'r broses o ryddhau cleifion o'r ysbyty a'i ryddhau i gartrefi gofal bob awr yn rhan o'r ymateb i gael pobl allan o'r ysbyty tra bod gofal yn cael ei drefnu. Dylai cynnydd cyflymach yn y Cyflog Byw Gwirioneddol helpu gyda materion yn ymwneud â'r gweithlu. Mae'r maes hwn yn cael llawer iawn o ffocws corfforaethol a'r gobaiht yw y bydd pwysau'r

gaeaf a'r pandemig yn lleddfu'n fuan. Ychwanegodd swyddogion fod cynnydd o 30% wedi bod yn y galw, gan gynnwys pobl sydd angen gofal cartref, bu angen tyfu'r sector mewn cyfnod o argyfwng, ac mae mwy o effeithiolrwydd o ran cydweithio a chynllunio wedi helpu i ymateb i'r heriau hyn.

Trafododd yr Aelodau ddychwelyd i'r swyddfa a nododd fod rhai adrannau wedi bod yn eithriadol yn ystod y pandemig tra bod eraill ddim yn gwneud hynny. Roedd yr Aelodau o'r farn bod angen gwneud gwaith ar berfformiad ar ôl etholiadau ym mis Mai a dysgu gwersi. Dywedodd y Prif Weithredwr fod mwyafrif llethol y sefydliad wedi ymateb yn dda yn ystod y pandemig; wrth i'r Cyngor ddatblygu'r model hybrid dros y 12 mis nesaf, bydd yn hanfodol edrych ar ddisgwyliadau rheolwyr a chwsmeriaid. Yn ystod y misoedd nesaf bydd cynnydd yn nifer y staff sy'n dychwelyd i swyddfeydd, ond ni fydd yn agos at y cyfnod cyn y pandemig. Trafododd yr Aelodau'r cyfle i Adnoddau Dynol ehangu ei sgiliau ac edrych ar reoli perfformiad ar gyfer gweithio hybrid. Cytunodd y Prif Weithredwr ac ychwanegodd y byddai hyn yn rhan o sut y bydd Adnoddau Dynol yn edrych yn y dyfodol.

Nododd yr Aelodau fod rhestrau aros enfawr ar gyfer pobl sy'n aros am dderbyniadau i'r ysbyty, diagnosis a thriniaeth a all gyfyngu ar eu gallu i weithio, gan gael goblygiadau ariannol ac effeithiau ar eu lles. Dywedwyd wrth yr Aelodau bod y Cyngor wedi paratoi mwy ar gyfer cymorth ar ôl yr ysbyty ar hyn o bryd ond gan ganolbwyntio ar weithio'n fwy cydgysylltiedig a gweithio mewn ardal wrth symud ymlaen, y gobaith oedd y gellir mynd i'r afael â hyn.

Gan gyfeirio at ailgylchu, nododd yr Aelodau fod Caerdydd yn cymharu'n anffafriol ag ALlau eraill a bod yr ombwdsmon wedi datgan bod y Cyngor wedi siomi pobl â lifftiau â chymorth. Nododd yr Aelodau'r ymrwymiad yn y Cynllun Corfforaethol i ddatblygu strategaeth ailgylchu newydd a'i bod yn ymddangos bod y cyfrifoldeb am hyn wedi newid portffolio gan fod y Cynghorydd Wild wedi'i restru fel un oedd â chyfrifoldeb. Roedd yr Arweinydd yn cydnabod mai teipo oedd hwn yn yr adroddiad a byddai'n cael ei ddiwygio cyn gynted â phosib. Nid oedd yr Arweinydd yn gweld perthnasedd cwyn yr ombwdsmon gan fod y cynllun 4 diwrnod newydd hwn wedi'i ddyddio, mae'r Cyngor yn casglu mwy nawr nag o'r blaen. Bu heriau yn ystod y pandemig, gan gynnwys staffio a'r risg halogi, felly penderfynwyd casglu'r holl ffrydiau gwastraff gyda'i gilydd am 2 fis ac effeithiodd hyn ar y ffigurau ailgylchu. Roedd y Strategaeth newydd yn cael ei threialu ac mae wedi gweld cyfraddau ailgylchu da iawn a gostyngiad sylweddol mewn gwastraff halogedig, byddai angen i'r weinyddiaeth newydd ddatblygu'r strategaeth.

Cyfeiriodd yr Aelodau at Amcan Llesiant 7 a'r defnydd o arian cyhoeddus i helpu adferiad. Roedd yr Aelodau o'r farn bod y broses gaffael yn gymhleth iawn i fusnesau bach ei llywio, ac maent yn aml yn cael eu hatal rhag gwneud cais. Gofynnodd yr Aelodau sut y gall y Cyngor eu cynorthwyo i fanteisio ar y broses gaffael. Esboniodd yr Arweinydd fod gan y Cyngor broses gaffael sy'n gyfrifol yn gymdeithasol a bod canran uwch o wariant y Cyngor a gaffaelir yn cael ei wario'n lleol o flwyddyn i flwyddyn. Ar hyn o bryd, mae hyn tua 70% yng Nghaerdydd neu'r Ddinas-ranbarth, y mae llawer ohonynt yn fusnesau bach a chanolig. Roedd yr Aelodau o'r farn y gallai fod yn ddefnyddiol cael adborth gan y rhain ar sut i symleiddio'r broses ymhellach.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu ar ran y Pwyllgor at yr Aelodau Cabinet er mwyn cyfleu eu sylwadau a'u harsylwadau.

Dywedwyd wrth yr Aelodau, yn unol â Chylch Gorchwyl y Pwyllgor, fod gan y Pwyllgor gyfrifoldeb am gymryd trosolwg o gynigion y gyllideb refeniw a chyfalaf o safbwynt corfforaethol a strategol.

Byddai'r agenda ar gyfer craffu ar yr eitem hon o'r gyllideb yn cael ei rhannu'n ddwy ran:

- a) Trosolwg o gynigion cyllideb gorfforaethol 2022/23; Bydd yr Aelodau'n cael cyfle i gael cwestiynau cyn symud ymlaen. Yna, dilynir hyn gan:
- b) Craffu ar gynigion cyllideb ddrafft y Rhaglen Gyfalaf 2022-23

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Chris Weaver, Aelod Cabinet Cyllid, Moderneiddio a Pherfformiad; Chris Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau; Sarah McGill, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pobl a Chymunedau; Ian Allwood, Pennaeth Cyllid; Gareth Newell, Rheolwr Partneriaeth ac Ymgysylltu â'r Gymuned a Sian Sanders, Rheolwr Cydlyniant ac Ymgysylltu â'r Gymuned ar gyfer yr eitem hon.

Gwahoddodd y Cadeirydd y Cynghorydd Weaver i wneud datganiad ar gyllideb 2022/23, ac ar ôl hynny rhoddodd Swyddogion drosolwg corfforaethol o'r Gyllideb Refeniw ddrafft. Gwahoddwyd yr Aelodau i ofyn cwestiynau a gwneud unrhyw sylwadau neu arsylwadau.

Gofynnodd yr Aelodau sut y penderfynwyd ar y ffigur o £10m ar gyfer Adfer Covid. Dywed swyddogion eu bod wedi olrhain incwm a gollwyd, ac er bod rhai arwyddion o adferiad, maent yn rhagweld colled o £5/6m gan gynnwys pwysau ar gyfer y flwyddyn nesaf. Ychwanegodd swyddogion fod £2m y mis ar gyfer adferiad, ond os nad yw'r £10m yn ddigonol, byddan nhw'n defnyddio cronfeydd wrth gefn sydd wedi'u clustnodi. Bydd y sefyllfa'n cael ei monitro'n rheolaidd.

Cyfeiriodd yr Aelodau at Ardreth Annomestig Genedlaethol a gofynnodd beth fydd yn digwydd os bydd mwy o fusnesau'n methu oherwydd y pandemig a bod cyfradd casglu'r Ardrethi Annomestig yn lleihau. Esboniodd yr Aelod Cabinet fod y Cyngor yn casglu'r ardrethi, a bod Llywodraeth Cymru yn dosbarthu arian i ALLau drwy grantiau refeniw. Nid yw lleihau'r casgliad o reidrwydd yn effeithio ar y Cyngor. Fodd bynnag, mae cynllun adfer Canol y Ddinas wedi'i sefydlu a ffocws gwirioneddol ar gefnogi busnes yn y dyfodol.

Nododd yr Aelodau gynhyrchu incwm y Cyngor a dirwyn grantiau caledi Llywodraeth Cymru i ben a gofynnodd pa gynlluniau wrth gefn oedd ar waith rhag ofn y bydd angen mwy o gyfyngiadau yn ystod y 12 mis nesaf. Dywedodd yr Aelod Cabinet mai dyma'r hyn y mae'r Adferiad Covid o £10m ar ei gyfer, mae ar gyfer risgiau Covid ac effeithiau ar incwm. Edrychir ar hyn ar ddiwedd y flwyddyn ac os oes cyfle i liniaru risgiau a chau'r cyfrifon yna defnyddir y cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd os bydd angen.

Gofynnodd yr Aelodau am risgiau Covid a'r hyn a wariwyd ar gymorth Covid a cholli incwm dros y flwyddyn ddiwethaf; beth oedd sgôr COG o'r £10m ac a oedd unrhyw arwydd o ba gronfeydd wrth gefn y gallai fod eu hangen. Esboniodd swyddogion fod £2m y mis wedi'i wario ar adferiad hyd yn hyn (ym mis 9); roedd swyddogion wedi modelu gwahanol lefelau o risg a chyfyngiadau ac maent yn ymwybodol bod

rhywfaint o incwm yn cael ei ohirio yn hytrach na'i golli. Mae'r cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd ar gyfer Adferiad Corfforaethol ar gael os oes angen ac fe'u hystyrir yn risg oren.

Roedd yr Aelodau'n pryderu am lefel y benthyca a'r cyfraddau llog cynyddol a gofynnwyd pa mor hyderus oedd swyddogion o ran fforddiadwyedd. Esboniodd swyddogion eu bod yn cymryd cyngor allanol ar hyn, mae proses gadarn ar waith sydd wedi cynnwys y cynnydd hwn yn ogystal â chynyddu costau ynni rhwng 13 a 24%. Roedd swyddogion yn hyderus ynghylch fforddiadwyedd benthyca a bod arian wrth gefn ar gael os oedd angen.

Gofynnodd yr Aelodau am eglurder ar y term 'Ierdydd Ysgol Llawn Bwyd' a dywedwyd wrth y Cyngor fod y Cyngor yn gweithio gydag elusen ar adnoddau addysg gan gynnwys tyfu bwyd ac addysg ar faeth; mae'r Cyngor yn rhoi arian cyfatebol i gyfraniadau'r elusen.

Nododd yr Aelodau nad oedd unrhyw ffigurau wedi'u cynnwys ar gyfer ymgysylltu â'r ymgynghoriad gan bobl ifanc a gofynnodd sut yr eir i'r afael â gwell ymgysylltu â'r garfan hon. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod yr ymateb wedi bod yn siomedig, ac y gellid darparu'r ffigurau. Dywedwyd wrth yr Aelodau hefyd fod ymatebion pobl ifanc i arolygon eraill wedi'u defnyddio i bennu eu blaenoriaethau. Byddai'r Strategaeth Ymgysylltu â Dinasyddion yn mynd i'r afael ag ymgysylltu â phobl ifanc ym mis Hydref. Roedd yr Aelodau o'r farn y gallai fod gwerth mewn edrych ar gost/budd Arolwg Holi Caerdydd.

Wrth drafod y setliad gwell na'r disgwyl gan Lywodraeth Cymru, gofynnodd yr Aelodau a oedd ystyriaeth wedi'i rhoi i'r preswylwyr gweithgar cyfartalog sy'n wynebu costau byw cynyddol, ac a oedd y cynnydd yn y Dreth Gyngor yn rhesymol. Esboniodd yr Aelod Cabinet eu bod yn teimlo mai dyma'r cydbwysedd cywir; mae'n gynydd o 48c yr wythnos ar eiddo band D, ac mae angen i'r gyllideb edrych ar ddiogelwch ariannol y Cyngor ar sail tymor canolig/hirdymor.

Wrth drafod ehangu Prydau Ysgol am Ddim, gofynnodd yr Aelodau a oedd Llywodraeth Cymru yn adennill yr holl gost a pha amserlenni oedd yn gysylltiedig. Dywedwyd wrth yr Aelodau y byddai'r Cyfarwyddwr Addysg yn ymateb gyda manylion am weithredu hyn, a fyddai fesul cam.

Gofynnodd yr Aelodau a yw costau staffio wedi cynyddu neu ostwng. Dywedodd swyddogion y bu cynnydd net, ond gostyngiad mewn rhai meysydd, lle mae twf yn y gyllideb yna bydd staff yn cael eu recriwtio.

Gofynnodd yr Aelodau am y cynnydd o ran cysoni'r gyllideb â gwaith rheoli perfformiad a dywedwyd wrth yr Aelodau y bu gwelliant dros y 5 mlynedd diwethaf, ac maent yn disgwyl gweld asesiadau cyfochrog yn y dyfodol.

Gofynnodd yr Aelodau beth oedd yn cael ei wneud i annog gweithlu mwy amrywiol. Esboniodd swyddogion fod hyfforddiant rhagfarn anymwybodol yn cael ei ddarparu, ceisiadau heb eu henwi a hefyd gwaith y Tasglu Cydraddoldeb Hiliol, gyda phob un yn canolbwyntio ar fynd i'r afael â hyn.

Gan gyfeirio at y MGA, gofynnodd yr Aelodau am fanylion ynghylch yr hyn y cafodd ei wario arno, ac a oedd yr holl wariant yn wariant untro. Dywedwyd wrth yr Aelodau

ei fod yn cael ei ddefnyddio ar gyfer cynlluniau untro a'i fod ar gael am gyfnod penodol yn unig a gwneir hyn yn glir iawn i bawb. Darparwyd enghreifftiau o gynlluniau untro yn y gorffennol megis y Gwasanaeth Ieuenctid.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu ar ran y Pwyllgor at yr Aelodau Cabinet er mwyn cyfleu eu sylwadau a'u harsylwadau.

67 : RHAGLEN GYFALAF DDRAFFT 2022/23 - 2026/27 - I DDILYN

Rhaglen Gyfalaf Ddrafft 2022/23 - 2026/27 - i ddilyn

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Chris Weaver, Aelod Cabinet Cyllid, Moderneiddio a Pherfformiad; Chris Lee, Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau, Sarah McGill, Cyfarwyddwr Corfforaethol, Pobl a Chymunedau; Ian Allwood, Pennaeth Cyllid ac Anil Hirani, Rheolwr Gweithredol, Cyfalaf, Corfforaethol a'r Trysorlys ar gyfer yr eitem hon.

Gwahoddodd y Cadeirydd y Cynghorydd Weaver i wneud datganiad ar y gyllideb a'r rhaglen Gyfalaf, ac wedi hynny rhoddodd y Swyddogion gyflwyniad. Gwahoddwyd yr Aelodau i ofyn cwestiynau a gwneud sylwadau ac arsylwadau.

Nododd yr Aelodau'r symudiad at weithio Hybrid ond bod y Rhaglen Gyfalaf yn cefnogi adnewyddu a datblygu adeiladau, felly gofynnwyd am eglurder ar hyn. Dywedwyd wrth yr Aelodau mai arian Llywodraeth Cymru oedd hwn, ond roedd penderfyniadau i'w gwneud o hyd ynghylch gofynion Swyddfa Graidd. Bydd angen achosion busnes cyn gwneud unrhyw benderfyniadau terfynol.

Gan gyfeirio at y materion cyflenwi a chost, gofynnodd yr Aelodau sut yr oedd yn bosibl sicrhau bod y Rhaglen Gyfalaf yn aros ar y trywydd iawn ac a oes gan y Cyngor y gallu i gyflawni'r rhaglen. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod gan bob prosiect achos busnes cadarn gyda'r holl risgiau hysbys yn cael eu hadlewyrchu ynddo. Caiff y rhain eu hadolygu'n flynyddol hefyd.

Wrth ymateb i ymholiadau ynghylch benthyca a risg, dywedodd Swyddogion fod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn aml yn edrych ar hyn ac yn ei adolygu'n rheolaidd. Ychwanegodd mai 2% yw'r cyfraddau presennol a allai gynyddu i 3%, ac os felly bydd yn cael ei ystyried eto. Bydd achosion busnes bob amser yn cynnwys y risgiau ac mae swyddogion yn ddarvoudus iawn ar lefelau ad-dalu dyledion. Roedd yr Aelodau'n meddwl tybed a oedd adolygiadau blynyddol yn ddigonol, ac esboniodd Swyddogion fod adroddiadau chwarterol lle byddai unrhyw faterion yn cael eu nodi.

Gofynnodd yr Aelodau am warantau mewn cynigion busnes yn y Rhaglen Gyfalaf a dywedwyd wrthyn nhw fod gan y cynlluniau i gyd achosion busnes cadarn ac nad oedd unrhyw arwydd o unrhyw faneri coch ar hyn o bryd.

Gan gyfeirio at y Ganolfan Ailgyrchu Gwastraff y Cartref, gofynnodd yr Aelodau a oedd cynllun newydd ar waith. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod yn rhaid i'r prosiect aros ar y Rhaglen Gyfalaf er nad oedd lleoliad newydd wedi'i nodi.

Mynegodd yr Aelodau bryder nad yw benthyca a buddsoddi i ysgolion yn creu incwm i'r Cyngor. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod hyn yn wir am rai prosiectau, ond mae'n rhaid iddynt fwrw ymlaen, roedd yn bwysig buddsoddi mewn asedau a seilwaith ar

gyfer y dyfodol. Mae'r Swyddog adran 152 yn hyderus bod y benthyca'n gadarn ac o fewn terfynau a bennir ac y bydd yn atal benthyca yn y dyfodol.

Gan gyfeirio at enillion Cynllunio ac arian A106, gofynnodd yr Aelodau faint o'r rhain sy'n helpu gyda chostau adeiladu ysgolion. Dywedwyd wrth yr Aelodau eu bod yn helpu gyda rhai a gallant hefyd ysgogi buddsoddiad. Gofynnodd yr Aelodau nad oedd cost adeiladu'r rhain yn ffactor a dywedwyd wrthyn nhw y byddai angen i'r wybodaeth hon gael ei darparu gan Gyllid ac Addysg.

Gofynnodd yr Aelodau am restr o welliannau i briffyrdd sydd wedi elwa o fuddsoddiad drwy'r rhaglen Gyfalaf fesul ward. Dywedwyd wrth yr Aelodau y byddai'n anodd darparu hyn fesul ward ond gellid darparu rhestr.

PENDERFYNWYD: CYTUNODD y Pwyllgor y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu ar ran y Pwyllgor at yr Aelodau Cabinet er mwyn cyfleu eu sylwadau a'u harsylwadau.

68 : EITEMAU BRYD (OS OES RHAI)

Dim.

69 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

8 Mawrth 2022

Daeth y cyfarfod i ben am 1.10 pm